

Guía Docente				
Datos Identificativos				2018/19
Asignatura (*)	Investigación Clínica II		Código	653862233
Titulación	Mestrado Universitario en Asistencia e Investigación Sanitaria (plan 2012)			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Movilla Fernandez, Maria Jesus	Correo electrónico	maria.jesus.movilla@udc.es	
Profesorado	Avila alvarez, Adriana I.	Correo electrónico	adriana.avila.alvarez@udc.es	
	Movilla Fernandez, Maria Jesus		maria.jesus.movilla@udc.es	
	Viana Moldes, Ines		ines.viana@udc.es	
Web				
Descrición xeral	una vez finalizada esta materia el estudiante será capaz de integrar los conocimientos teóricos y prácticos necesarios para desarrollar el diseño de una investigación cualitativa.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Capacidade para elixir e aplicar as metodoloxías de investigación mais adecuadas á investigación proposta.
A2	Capacidade para o deseño experimental e o completo desenvolvemento de proxectos de investigación no ámbito sanitario, desde a formulación da hipótese de investigación ata a comunicación dos resultados.
A3	Adquirir un sentido ético da investigación sanitaria.
A4	Obter un substrato teórico suficiente para comprender o entorno clínico de aplicación das técnicas de investigación.
B1	Capacidade para aplicar o método científico na planificación e o desenvolvemento da investigación sanitaria.
B2	Fluidez e propiedade na comunicación científica oral e escrita.
B3	Compromiso pola calidade do desenvolvemento da actividade investigadora.
B4	Capacidade de análise e de síntese.
B5	Habilidade para manexar distintas fontes de información.
B6	Capacidade para traballar de forma colaborativa en equipos multi e interdisciplinar.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título

Identificar os diferentes enfoques e tradicións da investigación cualitativa	AI1	BM1	CM1
	AI2	BM2	CM2
	AI3	BM3	CM3
	AI4	BM4	CM5
		BM5	CM6
		BM6	CM7
			CM8
Describir os diferentes métodos e procesos da metodoloxía da investigación cualitativa	AI1	BM1	CM1
	AI2	BM2	CM2
	AI3	BM3	CM3
	AI4	BM4	CM5
		BM5	CM6
		BM6	CM7
			CM8
Deseñar a práctica da investigación cualitativa	AI1	BM1	CM1
	AI2	BM2	CM2
	AI3	BM3	CM3
	AI4	BM4	CM5
		BM5	CM6
		BM6	CM7
			CM8

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. Fundamentos de metodoloxía de investigación cualitativa	1.1.- Características da investigación cualitativa 1.2.- Fenomenoloxía 1.3.- Etnografía 1.4.- Teoría Fundamentada 1.5.- Etnometodoloxía 1.6.- Investigación-Acción 1.7.- Método biográfico
Tema 2. Proceso e fases da investigación cualitativa	2.1.- Fase preparatoria 2.2.- Traballo de campo 2.3.- Fase analítica 2.4.- Fase informativa
Tema 3. Práctica da investigación cualitativa	3.1.- Definición do problema e acceso ó campo 3.2.- Definición de roles 3.3.- Selección de informantes e recollida de datos 3.4.- Técnicas de recollida de datos: observación, entrevista, etc 3.5.- Análise de datos 3.6.- Rigor e credibilidade 3.7.- Informe de investigación

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Foro virtual	A1 A3 A4 B4 B5 C1 C3 C5 C6 C7 C8	6	15	21

Análise de fontes documentais	A3 A4 B2 B3 B4 C1 C2 C3 C6	20	50	70
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C3 C5 C6 C7 C8	7	35.5	42.5
Seminario	A1 A2 A3 A4 B1 B2 B3 B4 B6 C1 C2 C5 C6 C7	4	12.5	16.5
Atención personalizada		0		0
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Foro virtual	Espazo de discusión informal destinado aos estudantes para o tratamento dun tema ou problema, que se desenvolve a través dun contorno virtual de aprendizaxe mediante ferramentas de comunicación asíncrona (foro).
Análise de fontes documentais	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-tutor.
Seminario	Técnica de traballo en grupo que ten como finalidade o estudo intensivo dun tema. Caracterízase pola discusión, a participación, a elaboración de documentos e as conclusións ás que teñen que chegar todos os compoñentes do seminario.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Foro virtual	As metodoloxías empregadas no desenvolvemento da materia inclúen pola súa modalidade online atención personalizada

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Foro virtual	A1 A3 A4 B4 B5 C1 C3 C5 C6 C7 C8	Participación no foro virtual mediante un proceso de avaliación continua	10
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C3 C5 C6 C7 C8	Avaliación dos exercicios entregados e do traballo final onde se demostre o dominio teórico-metodolóxico da materia	90

Observacións avaliación

Fontes de información

Bibliografía básica	- Strauss A; Corbin J (2002). Bases de la Investigación Cualitativa. Colombia - Gordo López A (2008). Estrategias y prácticas cualitativas de investigación social. Madrid: Pearson Educación - Flick U (2004). Introducción a la investigación cualitativa. Madrid: Morata - Perez Serrano G (1994). Investigación cualitativa. Retos e interrogantes. Métodos. Madrid: Editorial La Muralla - Perez Serrano G (1994). Investigación Cualitativa. Retos e interrogantes. Técnicas y análisis de datos. Madrid: Editorial La Muralla - Ruiz Olabuenaga JI (2003). Metodología de la Investigación Cualitativa. Bilbao: Universidad de Deusto - Arantzamendi M; Lopez-Dicastillo O; Vivar C (2012). Investigación Cualitativa. Manual para principiantes. España: Ediciones Eunat - Denzin NK; Lincoln YS (2000). Handbook of qualitative research. Thousand Oaks: Sage - Bourgeault I; Dingwall R; Vries R (2010). The SAGE Handbook of Qualitative Methods in Health Research. SAGE - Glesne C (2016). Becoming qualitative researchers. An Introduction. Pearson - Creswell JW (2013). Qualitative inquiry & research design. SAGE
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías